

Zadanie 2: DEBATA

SP 78 w Poznaniu

III edycja programu NBP
POZNAJEMY BANK CENTRALNY

ZŁOTE
SZKOŁY

NBP
NARODOWY
BANK POLSKI

Temat: „Bank centralny, a oszczędności Polaków”.

Prowadzący debatę rozpoczął od przypomnienia najważniejszych faktów prezentujących historię Narodowego Banku Polskiego. Wskazał funkcje, które realizuje, tak ważna instytucja państwowa. Uczestnicy dyskusji dowiedzieli się m. in. jak ważne decyzje podejmowane są przez Radę Polityki Pieniężnej i jak wpływają one na codzienne życie Polaków, zwłaszcza na wysokość oprocentowania lokat, kredytów, poziom inflacji czy kursy walut.

Nasi uczniowie - ambasadorzy wiedzy ekonomicznej - po zajęciach prowadzonych przez dr Ewę Kowalewską, mgr Dominikę Trzeszczoń oraz mgr Bartosza Namiecińskiego, warsztatach z pracownikami Banku Spółdzielczego w Kórniku, nauczycielami przygotowali się do zaproponowanego im tematu rozmowy.

Mentorem i doradcą na jakiego mogli liczyć nasi uczniowie był Pan Marek Libner doradca inwestycyjny, szczególnie, że zdania naszych uczniów okazały się podzielone. Dzięki czemu obserwatorzy mogli poznać różne stanowiska, i wyciągnąć swoje wnioski. Dostrzec zagrożenia oraz zalety wynikające z podejmowanych przez inwestora decyzji.

Temat debaty: „Bank centralny, a oszczędności Polaków”.

Uczniowie zwrócili uwagę na formy lokowania przez Polaków swoich oszczędności: lokaty, obligacje, akcje, fundusze inwestycyjne, itd.. Duże znaczenia na wiele z tych komponentów ma wysoka inflacja. Pojawiły się argumenty związane z działaniami podejmowanymi przez Bank Centralny i ich wpływ na ewentualne zyski wynikające z poszczególnych decyzji w sprawie inwestowania.

Sama debata miała kształt debaty oksfordzkiej, do której nasi uczniowie przygotowali się wzorowo.

Prowadzący - pytania, argumenty

Posiadamy już wiedzę na temat zadań Banku Centralnego. Wiemy także, że rolą banku centralnego, i Rady Polityki Pieniężnej jest między innymi dbanie o niską inflację. Obecnie inflacja jest jedną z najwyższych od wielu lat czy zatem wg Was oszczędności powinniśmy trzymać w przysłowiowej „skarpetce”? Tym bardziej, iż wiemy, że gromadzenie kapitału na przyszłość to jedna z lepszych decyzji jakie można podjąć. Może się jednak odbywać na wiele różnorodnych sposobów, wśród których dostępne jest zarówno inwestowanie, jak i odkładanie i oszczędzanie. A może macie jeszcze inne pomysły. Czy lokata bankowa jest najlepszą formą inwestycji?

Argumenty „za” skorzystaniem z lokaty bankowej- wskazane przez uczniów, skrzętnie zanotowane przez protokolanta:

1. Uważam, że oszczędzanie z wykorzystaniem lokaty bankowej jest najbezpieczniejsze choć wymaga ogromnej cierpliwości. Lokata bankowa, jest narzędziem oszczędzania, które pracuje na swój zysk przez wiele lat. Lokata jest zawsze oprocentowana. I choć to oprocentowanie nie jest duże, to zawsze pozwala doliczyć kilka złotych, więc do wypłaty zbiera się po prostu więcej niż gdybyśmy trzymali oszczędności w skarpetce. Oszczędzając do szuflady, skarbonki, skarpetki nie ma co liczyć na odsetki.
2. Ponadto trzymając oszczędności w domu - istnieje ryzyko włamania i kradzieży. Trzymając oszczędności na lokacie - zgodnie z przysłowiem „bezpiecznie jak w banku” - zmniejszamy ryzyko ich utraty.

3. Inwestując nasze fundusze na giełdzie możemy je stracić bądź nic nie zyskać stąd przychyliam się do bezpiecznej lokaty.
4. Pieniądze w banku są objęte Bankowym Funduszem Gwarancyjnym (BFG), więc nawet w razie bankructwa banku, BFG wypłaca pieniądze do równowartości 100 tys. euro.

Zanim przejdziemy do argumentów przeciw lokatom, omówimy krótko relację oprocentowania i inflacji. W naturalnej sytuacji ekonomicznej w zamian za odroczenie jakiegoś zakupu powinniśmy uzyskać dodatkową nagrodę. Zatem oprocentowanie lokat i innych inwestycji powinno być wyższe niż inflacja. Jeśli chcemy np. kupić teraz laptop za 3 tys zł, wiedząc że inflacja wynosi 5 %, a oprocentowanie lokat 10 %, możemy zakup odroczyć o rok. Po roku będziemy mieli 3300 zł, laptop będzie kosztował 3150, zatem zostanie nam jeszcze 150 zł "nagrody za oszczędzanie". W takiej sytuacji mówimy, że realne oprocentowanie (oprocentowanie lokat - inflacja) jest dodatnie i zachęca do oszczędzania. Natomiast gdy inflacja wynosi 20 %, a oprocentowanie lokat 10 % (realne oprocentowanie ujemne), to my po roku mamy 3300 zł, a cena laptopa wzrosła do 3600, zatem ponieśliśmy "karę za oszczędzanie" i nie starczy już nawet na zakup laptopa. Wtedy każdy chce kupić laptopa jak najszybciej, zanim zdrożeje, co napędza inflację.

Dla zainteresowanych dołączyliśmy wykresy inflacji i oprocentowania w Polsce za ostatnie 10 lat, gdzie widać, że w latach 2013-2016 oprocentowanie realne było dodatnie i zachęcało do oszczędzania, a w kolejnych latach to się pogorszyło. Celem NBP jest, żeby była premia za oszczędzanie i w ostatnich prognozach NBP wskazuje, że jest to możliwe w 2024 roku (oprocentowanie będzie wyższe niż inflacja).

Również dla zainteresowanych zamieściliśmy porównanie realnego oprocentowania w różnych krajach, gdzie widzimy, że najkorzystniej jest teraz oszczędzać w Brazylii, gdzie inflacja wynosi 6 %, a oprocentowanie 14 %, zatem premia za oszczędzanie i odroczenie zakupu to aż 8 %. W większości innych krajów, podobnie jak w Polsce ponosimy "karę za oszczędzanie". Wynika to z tego, że większość banków centralnych nie chce podnosić stóp procentowych tak mocno jak w Brazylii, bo to spowodowałoby wzrost rat np. kredytów hipotecznych.

Argumenty „przeciw” skorzystaniu z lokaty bankowej, a „za” innymi propozycjami z oferty bankowej:

1. Przy oprocentowaniu lokaty niższym niż inflacja, realnie tracimy.

2. Zgodzę się, iż pieniędzy nie należy trzymać w domu, ale lokata nie jest najlepszym rozwiązaniem. Dużo więcej zyskamy inwestując nasze oszczędności w np. obligacje skarbu państwa, jest ich kilka rodzajów, ale w ostatnim czasie zdecydowanie najkorzystniejsze były obligacje "inflacyjne", których oprocentowanie wynosi "inflacja + 1 %"
3. Gdy inflacja zacznie spadać, banki będą obniżać oprocentowanie lokat. Zatem gdy co 3 miesiące będziemy odnawiać lokatę, będziemy dostawali coraz niższe oprocentowanie. Możemy natomiast teraz kupić np. 20 letnią obligację skarbu państwa, która gwarantuje nam 7 % rocznie, nawet gdy inflacja i oprocentowanie lokat spadnie.
4. Wyższy zysk niż lokaty może przynieść inwestowanie w akcje. Jeśli uważamy np., że do transformacji energetycznej i produkcji samochodów elektrycznych będzie potrzeba dużo miedzi, możemy kupić akcje kopalni miedzi KGHM, licząc że kurs ich akcji wzrośnie, a dodatkowo firma podzieli się zyskiem wypłacając dywidendę. Jest to jednak większe ryzyko, dlatego warto zainwestować pieniądze, które nie będą nam potrzebne w najbliższym czasie.
5. Jeśli obawiamy się polegać na akcjach 1 spółki, ze względu na ryzyko, możemy np. kupić fundusz, które inwestuje np. w koszyk wielu spółek z całego świata wydobywających np. rudy miedzi i żelaza, przez co mamy mniejszą zmienność wyników, a wciąż jeśli ceny miedzi wzrosną, możemy zarobić więcej niż na lokacie.

Poniżej screeny z prezentacji:

Global Central Bank Policy Rates						
Country	Rate	Central Bank Rate (Today)	CPI YoY	Real Central Bank Rate	Last Move	Last Move Month
Japan	Policy Rate Bal	-0.10%	4.3%	-4.4%	Cut	Jan-16
Switzerland	Target Rate	1.00%	3.3%	-2.3%	Hike	Dec-22
Thailand	Policy Rate	1.50%	5.0%	-3.5%	Hike	Jan-23
Taiwan	Discount Rate	1.75%	3.0%	-1.3%	Hike	Dec-22
Denmark	Deposit Rate	2.10%	7.7%	-5.6%	Hike	Feb-23
Eurozone	Deposit Rate	2.50%	8.6%	-6.1%	Hike	Feb-23
Norway	Deposit Rate	2.75%	7.0%	-4.3%	Hike	Dec-22
Malaysia	Policy Rate	2.75%	3.7%	-1.0%	Hike	Nov-22
Sweden	Repo Rate	3.00%	11.7%	-8.7%	Hike	Feb-23
Australia	Cash Rate	3.35%	8.4%	-5.1%	Hike	Feb-23
South Korea	Repo Rate	3.50%	5.2%	-1.7%	Hike	Jan-23
China	Loan Prime Rate	3.65%	2.1%	1.6%	Cut	Aug-22
UK	Bank Rate	4.00%	10.1%	-6.1%	Hike	Feb-23
Canada	Overnight	4.50%	5.9%	-1.4%	Hike	Jan-23
US	Fed Funds	4.63%	6.4%	-1.8%	Hike	Feb-23
New Zealand	Cash Rate	4.75%	7.2%	-2.5%	Hike	Feb-23
Hong Kong	Base Rate	5.00%	2.4%	2.6%	Hike	Feb-23
Saudi Arabia	Repo Rate	5.25%	3.4%	1.9%	Hike	Feb-23
Indonesia	Repo Rate	5.75%	5.3%	0.5%	Hike	Jan-23
Philippines	Key Policy Rate	6.00%	8.7%	-2.7%	Hike	Feb-23
India	Repo Rate	6.50%	6.5%	0.0%	Hike	Feb-23
Poland	Repo Rate	6.75%	17.2%	-10.5%	Hike	Sep-22
Czech Republic	Repo Rate	7.00%	17.5%	-10.5%	Hike	Jun-22
South Africa	Repo Rate	7.25%	6.9%	0.3%	Hike	Jan-23
Russia	Key Policy Rate	7.50%	11.8%	-4.3%	Cut	Sep-22
Peru	Policy Rate	7.75%	8.7%	-0.9%	Hike	Jan-23
Turkey	Repo Rate	8.50%	57.7%	-49.2%	Cut	Feb-23
Mexico	Overnight Rate	11.00%	7.9%	3.1%	Hike	Feb-23
Chile	Base Rate	11.25%	12.3%	-1.1%	Hike	Oct-22
Colombia	Repo Rate	12.75%	13.3%	-0.5%	Hike	Jan-23
Brazil	Target Rate	13.75%	5.8%	8.0%	Hike	Aug-22
Argentina	Benchmark Rate	75.00%	98.8%	-23.8%	Hike	Sep-22

CREATIVE PLANNING® @CharlieBilello Data as of 2/25/23